

Sygn. akt I ACa 472/12

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący:	SSA Andrzej Palacz (spr.)
Sędziowie:	SA Marek Klimczak SA Kazimierz Rusin

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2012 roku

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa **M. I.**

przeciwko **E. K.**

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 28 czerwca 2012 r., sygn. akt I C 35/12

w wyniku wniosku powódki o cofnięcie pozwu wraz z zrzeczeniem się roszczenia

p o s t a n a w i a:

I. uchylić wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 28 czerwca 2012r., sygn. akt I C 35/12 i umorzyć postępowanie w sprawie,

II. zasądzić od pozwanej E. K. na rzecz powódki M. I. kwotę 4.734 zł (cztery tysiące siedemset trzydzieści cztery zł) tytułem zwrotu kosztów postępowania

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 29 czerwca 2010r. powódka domagała się uznania za bezskuteczną czynność prawną, tj. umowę o dożywocie z dnia 26 marca 2010r., zawartą pomiędzy dłużnikiem B. I. a pozwaną. W wyniku tej umowy pozwana nabyła własność nieruchomości o wartości 231.253,00 zł należącej do dłużnika.

Powódka posiadała wobec dłużnika wierzytelność w wysokości 113.052,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami, wynikającą z postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 23 marca 2010r. (sygn. akt I Ca 103/10).

W okresie od 31 stycznia 2011r. do 30 listopada 2011r. dłużnik spłacił ratami należność na rzecz powódki, z wyjątkiem kwoty 897,30 zł, która została uwzględniona wyrokiem Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 28 czerwca 2012r. (k. 343).

Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 18 maja 2012r. w sprawie o sygn. akt II Ka 208/12 powódka miała wobec dłużnika wymagalne zobowiązanie w ostatecznej wysokości 1.180 zł (k. 372 – 375).

Pismami z dnia 10 września 2012r. (k. 388 i 395) powódka złożyła oświadczenie o cofnięciu pozwu i zrzeczeniu się roszczenia oraz wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania według spisu kosztów. Z uzasadnienia wniosku wynika, że w trakcie procesu jej wierzytelność niemal w całości została spłacona, zaś brakująca kwota 897,30 zł została potrącona.

Pozwana nie wyraziła zgody na cofnięcie pozwu (k. 384 i 397).

W świetle powyższych okoliczności Sąd Apelacyjny uwzględnił wniosek powódki o cofnięciu powództwa wraz z zrzeczeniem się roszczenia. Nie zachodzą bowiem jakiejkolwiek okoliczności wskazujące, aby przedmiotowe oświadczenie powódki było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa.

Ponadto zgoda strony przeciwnej na cofnięcie pozwu nie jest wymagana, w sytuacji, kiedy cofnięciu pozwu towarzyszy zrzeczenie się roszczenia (art. 203 kpc).

Nieuzasadnione są także obawy pozwanej, że umorzenie niniejszego postępowania na skutek cofnięcia pozwu nie ochroni jej przed ponownym roszczeniem ze strony powódki. Należy bowiem zauważyć, iż powódka zrzekła się niniejszego roszczenia, a zatem nie będzie ona mogła w przyszłości skutecznie zgłaszać żądania objętego powództwem umorzonych sprawy.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny uwzględnił wniosek powódki i w oparciu o treść art. 386 § 3 kpc orzekł, jak w pkt. I sentencji postanowienia.

Odnosząc się do wniosku powódki o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, to jest on co do zasady usprawiedliwiony. Wierzytelność powódki została bowiem spłacona dopiero po wniesieniu powództwa w niniejszej sprawie, co oznacza, że powództwo w chwili jego wniesienia było uzasadnione i tym samym powódka jest stroną wygrywającą proces w rozumieniu art. 98 kpc.

Niemniej jednak Sąd Apelacyjny uwzględnił wniosek o zasądzenie kosztów postępowania jedynie w części, tj. co do 4.734 zł. Na kwotę tą składa się: uiszczona przez powódkę opłata sądowa od pozwu w wysokości 1.000 zł, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 3.600 zł tytułem zastępstwa procesowego przed sądem I instancji, 40 zł tytułem wymaganej opłaty sądowej od wniosku o zabezpieczenie (art. 68 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych), 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa składanego przy wniosku o wpis do księgi wieczystej oraz 60 zł tytułem opłaty sądowej od wniosku o wpis ostrzeżenia do księgi wieczystej.

W tym miejscu należy zauważyć, iż żądanie zwrotu kosztów za postępowanie apelacyjne zainicjowane apelacjami obu stron od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 11 maja 2011r. i wyroku uzupełniającego tego Sądu z dnia 7 lipca 2011r. jest bezzasadne, albowiem powódka była stroną przegrywającą – jej apelacja nie została uwzględniona (k. 260).

Natomiast koszty zastępstwa procesowego powódki w postępowaniu apelacyjnym wywołanym apelacją pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 28 czerwca 2012r. są również nieuzasadnione. Wynika to z faktu, że jeszcze przed wydaniem powyższego wyroku, tj. przed 28 czerwca 2012r. powódka mogła cofnąć powództwo i zrzec się roszczenia, skoro już w dniu 18 maja 2012r. istniała możliwość potrącenia wierzytelności powódki z wierzytelnością dłużnika. Powódka na ten dzień posiadała wobec dłużnika wierzytelność w kwocie 897,30 zł (łącznie z ustawowymi odsetkami od dnia 1 grudnia 2011r. do dnia 18 maja 2012r. wynosiła ona 951,30 zł), zaś dłużnik miał wobec powódki wierzytelność w wysokości 1.180 zł. Oznacza to, że zarówno dłużnik, jak i powódka mogli w dniu 18 maja 2012r. dokonać stosownego

potrącenia wzajemnych wierzytelności i tym samym zbędnym byłoby wydanie zaskarżonego wyroku oraz wnoszenie apelacji przez pozwaną.

W związku z powyższym niniejsze postępowanie apelacyjne zostało niejako wywołane przez powódkę, która zaniechała wcześniejszego potrącenia należności objętej wyrokiem, zmuszając pozwaną do obrony swych praw, poprzez złożenie apelacji. Należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 499 zd. 2 kc, oświadczenie o potrąceniu ma moc wsteczną od chwili, kiedy stało się możliwe, a w niniejszej sprawie możliwe było już 18 maja 2012r.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny orzekł, jak w pkt. II sentencji na mocy art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 kpc i art. 745 § 1 kpc.